

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE ONS JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Ds R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoeni; Ds F. A. den Boef, Rotterdam; Ds E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer-da Vries, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Ds D. v. Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeck, Zwolle; Ds J. van Herksen, Ermelo; Ds B. Holwerda, Amersfoort; A. Jansse, Biggkerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. I. Koole, Vreeland; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerwoerd; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Mevr. C. E. Th. Luijkenaar Francken-Schröder, Rotterdam; Ds F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Ds H. Mulder, Deventer; Ds A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswerd; Ds J. Smelik, 's-Gravenhage; Drs H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Ds N. Streefkerk, Wolvega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Ds C. Veenhof, Haarlem; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Ds M. Vreugdenhil, Meliskerke; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds J. de Vries, Tilburg; Ds D. K. Wielenga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zonde men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloeddijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58. — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Uit de Schrift: Woordbeleving (Jac. 1:22a). — Kerkelijk leven: Ten besluite, I. Nogmaals: „München". Eenheid van opleiding. Rijp becaad. Algemeene gerade en algemeen oordeel. De kwestie van het nieuwe kerkrecht, VI. Hulp opleiding predikant Argentinië. De Grootte Catechismus van Zacharias Ursinus, IX. — Even parkeer: Het verhaal element in de prediking. — Pop. wetensch. schetsen: Geestelijke volksgezondheid, V. — Uit het pol. en soc. leven: Regeling van het tempo der rationalisatie. — Vrouwenvragen: Een boek voor Moeder. — Opvoeding en onderwijs: Een nieuw pleidooi voor „de" vereenvoudigde spelling, III. — Uit de buitenl. kerken: Synode-besluiten. Christelijke Zöebeweging in Griekenland. — Perschoon. — Boekbespreking: — Kerkmieuws. — Bijlage: Heidelb. Catechismus, blz. 41—48.

Wegens plaatsgebrek wordt het voorgenomen Hoofd-artikel naar volgende week verschoven. Red.

UIT DE SCHRIFT

Woord-beleving.

„Zijt daders des Woords en niet alleen hoorders." Jac. 1:22a

„Zalig die Gods Woord hóóren!" Maar: hooren en hooren is twee.

Wie hoort tot Woord-aanvaarding moet ook voortschrijden tot Woord-beleving en daartoe wekt Jacobus zijn lezers op, als hij schrijft: „en zijt daders des Woords en niet alleen hoorders".

„Niet alleen hoorders". Want wie enkel hoorder is, die is als de man voor den spiegel. Even ziet zoo iemand zichzelf, zijn „aangeboren aangezicht", zijn uiterlijke verschijning.

Maar de indruk daarvan is zeer oppervlakkig. Niet lang staat hij er bij stil. Spoedig gaat hij voor den spiegel weg en haastig vergeet hij, wat hij zag. Er volgt geen dieper-gaande, innerlijke reactie op.

Zoo ook ieder, die enkel hoorder is. Zij hooren, zonder te hóóren. Er volgt niets op. Er komt niet een beleven van het Woord.

Het dringt niet dóór, wat het Woord zegt over hen en tot hen. Zij doen er niets mee.

„Geen zwaan komt zoo droog uit het water, afschuddende de druppelen, als velen weg komen onder wat ze hoorden. Het doet niets aan hen en wat ze er zelf mee doen, is slechts het spel hunner ziel voor een oogenblik."

Enkel hoorders! Zal het goed zijn, dan moeten wij niet alleen hoorders zijn, maar daders des Woords.

Wat zijn dat: daders des Woords? Wat is dat doen van het Woord? Het doen van het Woord is de werkzaamheid onzer ziel, die door het Woord der Waarheid gebaad werd en zich van dat Woord laat doordringen, doorgroeiën.

Iemand heeft het treffend vergeleken met wat er in den akker gebeurt met het uitgestrooide en ingeplante zaad. De aarde geeft haar voedingsstoffen aan zulk zaad; zij brengt het in haar schoot tot ontkieming, tot inworteling, tot uitspruiting. Zoo doet de Christen met het Woord, dat hij hoort.

Hij doet het Woord, beleeft het; wat in hem leeft, geeft zich aan het Woord over.

Hij ziet niet een vluchtig moment in een spiegel, maar ziet in de volmaakte wet, die der vrijheid is en blijft daarbij.

Dat inzien is heel wat anders dan het even in een spiegel kijken.

't Is een zien met hart en ziel, met concentratie van alle kracht.

De dader des Woords ziet in de volmaakte wet:

het ten volle uitgegroeide Woord, het volle Evangelie van Jezus Christus, met zijn belofte van verzoening en zijn regel van dankbaarheid, welke nimmer van de verlossing in Christus is los te maken.

Die wet is de wet des Geestes des levens van Christus Jezus.

Zij is de wet der vrijheid. Want in het Woord van den Christus en in den Christus van het Woord hebben wij door Gods genade beide vrijmaking en vrijheid.

Zij is geen last, geen juk, maar levensbeginsel, levens-element voor ieder, in wien het Woord werd ingeplant. We hebben een vermaak in de Wet Gods naar den inwendigen mensch.

Zoo is het doen des Woords ook het leven in en naar die Wet. Daarin ziet hij. Daarin verlustigt hij zich. Daar blijft hij bij. Daarmee houdt hij zich bezig; hij bepeinst die wet dag en nacht. Het is het willend schouwen in en het schouwend willen van den wil van God, Die ons schiep; het is het indringen in het levensbeeld van ons zijk; het is het van-binnen-uit grijpen naar het ideaal, waartoe wij ook gegrepen zijn; het is de reformatie van heel ons zijk, naar het evenbeeld Desgenen, Die ons wederbaarde door Zijn Woord en Geest.

In dat hooren en doen des Woords zijn wij zalig.

Daarin alleen is het waarachtige leven. Want daarin is de liefde. De liefde van Hem en tot Hem, de liefde ook van en tot elkander.

In dat hooren en doen juicht de hemel; daarin doorstuwt de zaligheid ons binnenste en zie: Zijn geboden zijn niet zwaar. Dat is de lichte last en het zachte juk!

Ja, daarin zijn we zalig.

Jacobus zegt niet: daardoor. Hij is met zijn roep tot het doen des Woords allerminst een prediker van werkelijkheid en leert geen oogenblik de verdienstelijkheid der goede werken.

Maar hij zegt: „we zijn zalig in dit doen".

Zalig in vrijheid, in vreugde, in kracht, zooals de vogel gelukkig is, die uit zijn kooi bevrijd, de vleugels vrij en frank kan uitslaan in de ruime lucht.

Zalig in het Woord-beleven der herboren kinderen, wier spijze het is Gods wil te doen en zoo het schoone leven, het volle menschenleven nemen mogen onder Hem, in Hem, tot Hem.

Zalig in hóóren en dóén!
E. VAN HERKSEN.

KERKELIJK LEVEN

Ten besluite. (I)

Verleden week hebben we (bl. 36, vraag II) aangekondigd, te zullen komen tot ons slotartikel. Hier volgt het. De kwesties zouden natuurlijk bredere verhandeling verdienen; maar we hebben nog andere punten op het program.

Zien we op den afgelegden weg terug, dan treft het ons, dat de van ouds steeds constateerbare moeilikheden, die het pad der ontwikkeling van de verbondsleer zoo doornig maakten, voor een groot gedeelte samenhangen met het probleem, dat we aanstonds vooropgeplaatst hebben in deze reeks: het probleem der verhouding tusschen verborgen en openbaarde dingen. De vermaning, die niet alleen Calvin, doch ook onderscheiden calvinistische belijdenisschriften onophoudelijk deden uitgaan tot den geloovige, om toch niet in te dringen in wat ons verborgen gebleven was, en om toch niet „curieuselijk" te onderzoeken, wat ons niet bekend gemaakt was, bewijst zelf reeds, hoe précair en gevaarlijk elke poging, om van het bekende naar het onbekende te komen, te allen tijde is. Aan den

Dr A. Kuyper over de School van Kolléwijn.

Een nog nieuwe strooming teekende zich in het nationale leven af. Niet plat en mat, maar met bevestigde opzetting van al het supranaturele, om eeniglijk aan het naturalisme, ook wat den mensch aangaat, levensbracht te ontleenen. Het moest nu alles anders worden, het historisch bleef werd welbewust afgelegd. Men voelde drang en macht in zich, om een geheel nieuwe levensbestaan uit zijn beginselen te tooveren, en zoo moest het alles anders, alles nieuw, alles nieuwmodisch worden.....

Zooals men zelf was, moest het volk, moest het volksbesef, moest dus ook de volkstal worden; en 't sprak nu vanzelf, bij die anders geworden volkstal, hoorde immers ook een andere spelling. De schrijftal moest met de taal zelf omgaan, en ook in die schrijftal moest het historische worden teruggedrongen, om het naturalistische element te laten zegeneren.

„De Standaard", 4 Nov. 1908.

anderen kant bewijst de omstandigheid, dat deze vermaning meermalen zoo weinig effect sorteerde, dat kerk en theologie er niet over heen konden, de vraagpunten te stellen en tot een solutie te komen.

Vast te houden is naar onze meening, dat het verbond tot de geopenbaarde, de verkiezing tot de verborgen dingen behoort. Daarmee hangt samen, dat het eerste wederzijdsch, de tweede eenzijdig is, dat het eerste general, de tweede particulier is, het eerste condities stelt, de tweede onconditioneel is.

Het vraagpunt van beider verhouding nu moet langs denzelfden weg worden beantwoord, als waarlangs ook andere kwesties worden opgelost, waarin de verhouding van het geopenbaarde tot het verborgene aan de orde komt.

Voorbeelden hiervan zijn bekend: iedere jongelings- en meisjesvereniging, elke catechisatie kent er enkele. Het is Gods (vooralsnog) verborgen wil, dat Izak zal leven, zóó als hij vóór en na Moria leeft, dat hij in de kerk die plaats innemen zal, die eerst door zijn wonderlijke geboorte, en daarna door zijn „bij gelijkenis" uit de dooden aan Abraham wedergegeven worden, bepaald zal wezen. Tot Abraham komt nu het bevel, dezen zoon te gaan offeren. Strijd, tegenstrijdigheid zegt menigeen. Geen sprake van strijd, zegt de ander: want God voerde zijn vooralsnog onbekenden wil uit door het gegeven bevel. Strijd zou er geweest zijn, indien God gezegd had: de jongen zal door uw messteek sterven. Of: hij zal kinderen krijgen, en: onder uw mes vóór de pubertelt gestorven, zal hij nooit meer levend worden. Maar dat is niet gezegd. Het bevel is gegeven: hem op te offeren; wat een opwekking uit de dooden allerminst uitsloot, gelijk de Schrift zelf in herinnering brengt. Toen dat bevel aanvaard was, en daarbij tevens aan de belofte vastgehouden werd, kwamen de dingen ook inderdaad zóó, als Gods besluit had vastgesteld. En daarmee was dan tevens weer een stukje van wat vooralsnog verborgen gebleven was, aan het licht gebracht. Door ons strikt te houden aan wat gezegd is, zijn we Gods mede-arbeiders in de ontwikkeling der geschiedenis naar Zijn raad. Maar speculeeren we over dien raad, hem abstraherende van het geopenbaarde, dan vervallen we in oogmoed.

Behalve Abraham's offergang zijn er ettelijke andere catechisatie-voorbeelden, die we nu maar laten rusten.

Maar waarom zouden we een anderen gang volgen, zoodra we aan het verbond zijn toegekomen?

Het verbond is geopenbaard. Onverschillig, in welken zin men verder het woord verbond gebruikt, steeds is het tot de geopenbaarde dingen te rekenen.

Men kan in de belijdenisschriften het woord verbond soms zien gebruikt voor beloften. Die zijn geopenbaard, of liever: die openbaren. Maar in het verbond zijn ze „conditioneel": er wordt gestipuleerd. De naam verbond wordt ook voor testament gebruikt; een testament nu is bekendmaking van wil. Maar een verbondstestament behandelt den erfgenaam niet als „stok en blok", doch als in vrijheid aannemende partij. Zulke terminologie is verklaarbaar uit het reeds besproken begrip van „berith" of „diatheke", dat zoewel verbond als instelling van of behoorende tot het verbond beteekenen kan; soms: beschikking „zonder meer". „De Ziekentroost" citeert dan ook, ik zou haast zeggen: zonder blikken of blozen